

בשביל הלפט

מאמרים פון ספרים הקדושים וואס ברענגן ארויס די ועלות פון א"י

הכנעת הקליפה ע"י ארץ הקדושה

...כי ידעתי את יצרו אשר הוא עושה היום בטרם אביאנו אל הארץ, רצה לומר כי עושה מצות ה' אפילו במדבר ארץ נחש שרף ועקרב בחינות קליפות והתגברות היצר הרע ואעפ"כ הלך אחרי במדבר, ומכל שכן כשאביאנו אל ארץ הקדושה אשר שם הכנעת הקליפה והיצר הרע, בוודאי יעשו תשובה שלמה...
(בת עין, דרוש לערב ר"ה)

ראש השנה וארץ ישראל

וזה בחינת ראש השנה. כי כל עבודתנו בימים הקדושים הללו בראש השנה ועשרת ימי תשובה וערב יום הכפורים ויום הכפורים וסכות וארבעה מינים עד שמיני עצרת, הכל הוא כדי לגלות קדשת ארץ ישראל כדי שנוכח לבא לארץ ישראל. שזה עקר קדשת איש הישראלי כמו שאמר רבנו זכרנו לברכה. בעת שהגיד לעמו התורה הנוראה הנ"ל. שאמר אז בזה הלשון: מי שרוצה להיות איש ישראלי, דהינו שילך מדרגא לדרגא אי אפשר כי אם על ידי ארץ ישראל. גם אמר שהעקר כשזוכה אדם לנצח המלחמה לבוא לארץ ישראל כמו שכתוב שם בסוף התורה הנ"ל. וזה לשונו: באלו אשתכח גבר תקיף, הינו כשבא לבחינת ארץ ישראל אזי נקרא גבר תקיף כי קדם שבא לבחינת ארץ ישראל אזי אל יתהלל חוגר כמפתח. אבל אחר כך כשנוצח אז נקרא איש מלחמה, עד כאן לשונו: נמצא שעקר קדשת איש הישראלי ועקר נצחון המלחמה שצריכין לנצח בזה העולם העקר הוא לבוא לארץ ישראל. וזה בחינת עבודתנו בימים הנוראים הקדושים הללו מראש השנה עד שמיני עצרת, כי קדשת ארץ ישראל מתגלה בראש השנה, כמו שכתוב בשבת ארץ ישראל: תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה עד אחרית שנה שמשם עקר קדשת ארץ ישראל.

(לקוטי הלכות אורח חיים הלכות סעודה ד')

המשך בדף ב'

הגליון של שבוע זו נתנדב ע"י ידידיו

הרה"ח הרוצה בעילום שמו הי"ו
לעילוי נשמת התנא אלכסי
רבי שמעון בר יוחאי זצוק"ל
זכותו הגדול יגן בעדו ובעד משפחתו ברוחניות ובגשמיות

Credit to ruchyl.photography

חור פלומים

אם הבנים שמחה

הגאון רבי ישכר שלמה טייכטהאל זצ"ל הי"ד
ראב"ד פישטיאן-סלאוואקיי ובע"מ שו"ת מושנה שכיר
מתורגם באדיש - מיר פרובירן זיך צו האלטן ווי נענטער צום לשון המחבר

פרק ראשון

הצרות וחבלי משיח - "קול דודי דופק" - המשך...

פון דעם קענען מיר פארשטיין און וויסן אז השי"ת איז דער וואס העלפט ארויס די אידן פון אלע צרות, דער וואס נעמט אוועק יגון ואנחה, און צו דערפרייען לטובה צובראכענע מענטשען, עכ"ל הק' פון דעם הייליגן חתם סופר. זעהן מיר אז ער האט געזאגט אז די דברי הנביאים רעדט פון נאך פאר די גאולה, ווען דער אייבישטער וועט אונז ברענגען קיין ארץ ישראל מיט זיין וואונדערליכע השגחה דורך זיינע שלוחים און סיבות וואס וועט מיט אונז פאסירן נאך די שווערע צרות, און עס וועט ווערן פון ארץ ישראל א גן עדן, און ווען מיר וועלן זיך דארט געפונען וועט דער אייבישטער אונז באווייזן א רוח טהרה אז מיר זאלן תשובה טוהן און אים דינען בלב שלום, איז ריכטיג וואס איך האב געשריבן אז דאס עצם זיצן צווישן די פעלקער בארץ העמים איז אויף אונז מעקב און טוט צוריקהאלטען פון מקבל זיין דעם רוח טהרה.

זייער ענליכס האב איך דערנאך געזעהן אין אוה"ח הק"ס¹³⁸, אז נאך די שווערע צרות וועט דער אייבישטער אונז ברענגען קיין ארץ הקדושה, וז"ל אויפן פסוק¹³⁹, "וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו - דַּע כֵּהָן זֶה אֱלֹהֵי אֲרֶצְיָתְךָ זֵינע קליידער, וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים - און ער זאל אנטוהן אנדערע קליידער, וְהָיָא וכו' - און ארויסטראגן די אש, אֶל מְקוֹם קִשְׁלוֹ - צו א ריינעם ארט", זאגט ער אז די ערשטע קליידער איז כדי צו שטראפן די וואס האבן אונז שלעכטס געטוהן, און די פרישע קליידער זענען א בחינה פון להטיב, אונז ארויסצונעמן פון גלות און אונז גוטס טוהן, ווייל מען וועט נישט צוריקהאלטן דעם קיבוץ גלויות ביז עס וועט זיך ענדיגן דאס רשעות, נאר תיכף ומיד וועט מען צוזאמנעמען די פארשפרייטע, מען וועט אונז ארויסנעמן פון צווישן די שלעכטע מענטשען און אונז ברענגן צו א מקום טהור וואס דאס איז ארץ ישראל הטהורה, ווייל ארץ העמים איז טמא, איר שטויב און אפילו איר לופט איז טמא, עס איז נישטא קיין אנדערע פלאץ וואס ווערט אנגערופען א מקום טהור נאר ארץ הקדושה. עכ"ל הקדוש. וויבאלד דו זעהסט אז דער אייבישטער וועט אונז ארויסנעמען פון די הענט פון די רשעים נאך פאר ער וועט זיי פארטיליגן, זעהן מיר אז מען רעדט דא נאך פון פאר די גאולה שלימה. ווייל ווען משיח וועט שוין דא זיין וועט מער נישט זיין קיין שלעכטס כידוע¹⁴⁰. עכ"פ, זעהן מיר אז דער חת"ס און דער אוה"ח הק' האבן געזאגט דאס זעלבע געדאנק, עס איז פשוט אז זיי רעדן פון אונזער דור, זה אמת וברור.

אגב, שטייט דארט אויך אינעם אוה"ח הק' אויפן פסוק¹⁴¹ "וְהָיָא אֶת הַדָּשָׁן - און ער זאל אויפהייבן די אש", דאס גייט ארויף אויף דאס שלעכטס, די יסורים און פיינונגען וואס מען טוט מיט אונז אין דעם דאזיגן גלות, וואס איז ערגער ווי גלות מצרים, וויבאלד אין גלות מצרים האט מען זיי טאקע געמאכט שווער ארבעטן אבער מען האט זיי געגעבן עסן און קליידונג, זעה וואס חז"ל זאגן אויף דעם פסוק¹⁴² "זָכְרָנוּ אֶת

הַדָּגָה וכו' - מיר געדענקן די פיש וואס מיר האבן געהאט אין מצרים", אז די אידן האבן דארט געהאט צו עסן אומזיסט, דא רעדט מען פון גלות ישמעאלים, וואויל איז דער וואס זעהט דאס נישט, ווי מען דערבייטערט און דערנידערט דאס לעבן פון אידן, און נישט נאר דאס אז זיי געבען נישט קיין שוכר, נאר מען בעהט פון אים פאר נאך, מען באגנב'ט דעם מענטש פון וואס ער האט און מען פארלאנגט דאס וואס ער האט נישט, און מיט דעם ביטערן כוס וועט מען אים אנטרינקן ביז ער וועט שטארבן. עכ"ל הק'. ממש דאס אלעס פאסירט מיט אונז אין די דאזיגע טעג, און נאך מער. עס איז מיר אבער א וואונדער אויף זיינע ווערטער, וואס פון זיי איז משמע אז דאס וואס ער האט גרעסער געמאכט די צרות פון זיין צייט צו די צרות פון גלות מצרים איז אן אייגענע אפשאצונג, אבער עס איז א בפירוש'ע ירושלמי¹⁴³, "די שעבוד פון די גלויות איז שווערער פון גלות מצרים, ווייל ביי די שעבוד פון די מצרים האט משה רבינו געזעהן די מרכבה אין די בחינה פון א ציגל, ווי עס שטייט אין פסוק¹⁴⁴ "וַתַּחַת בְּגָלְיוֹ קָמַעְשָׁה לְבָנֶת הַסִּפְרִי", און יחזקאל האט געזעהן די מרכבה "בְּמִקְרָא אֶחָד סִפְרִי", און א ספיר שטיין איז פיל שטערקער ווי א ציגל". עיי"ש, חז"ל האבן שוין מרגיש געווען אין די שוועריקייטן פון דעם גלות, מער ווי גלות מצרים, ווי דער ירושלמי שרייבט דארט, אז דער רבש"ע צייכנט זיך אן אויף זיין מרכבה די צרות און יסורים פונעם גלות, אפילו די קלענסטע פון די צרות, די שפלות און דערנידערונג וואס מען טוט מיט אונז, ווערט פארשריבן ביז די מינימאלסטע פרטים, און ער וועט פאדערען דאס אידישע פארשעמונג פון די גוים. אזוי ווערט אויך געברענגט אין מדרש רבה¹⁴⁵, קיין איין זאך וואס מען טוט מיט אונז, וועט נישט פארגעסן ווערן פונעם אייברשטען.

לאמיר צוריקגיין צו דאס וואס איך האב פון פריער געשריבן, אז די אלע מכות מיט וואס מיר זענען געשלאגן געווארן איז נאר כדי אונז צו דערוועקן אז מיר זאל צוריקגיין לארצינו הקדושה. איך האב געהערט א שוין ווארט פון רבינו איש אלקים, הגה"ק רבי בונים מפשיסחא¹⁴⁷, אויפן פסוק¹⁴⁸ "וְהָיָא אֶת הַדָּשָׁן לְרֹצֵחַ - צוה אונז, נאך דיר וועלן מיר לויפן", אז ביי א קנין פון א בהמה איז דא צוויי וועגן פון משיכה, ווי אזוי צו מאכן א קנין¹⁴⁹, איינס איז, מען רופט די בהמה צו זיך און זי גייט אים נאך, די צווייטע וועג איז הכישה במקל, מען שלאגט איר מיט א שטעקן און די בהמה לויפט פאראויס. ביי ביידע פון די אופנים איז מען קונה א בהמה מיט משיכה. נאר די חילוק פון די צוויי איז, אז ביי די ערשטע וועג פון רופען די בהמה, גייט דער בעל הבית פאראויס און די בהמה נאך אים, ביי די צווייטע וועג פון שלאגן מיט א שטעקן, גייט די בהמה פאראויס און דער בעל הבית פון אונטען. וועלכע וועג פון משיכה איז בעסער, אוודאי די וועג פון רופען ווייל עס איז נישטא קיין ווייטאג פאר די בהמה, ווידעראום ביי די צווייטע וועג, טוט עס וויי פאר די בהמה און זי ליידיט יסורים. אזוי זענען מיר פארן אייברשטען מיט דעם ענין פון אונז רופן קיין ארץ ישראל. אויב הערן מיר דאס קול וואס רופט אונז בשם ה' צוריק צוגיין קיין ארץ ישראל, וועט דאס זיין מיט די בחינה פון משיכה דורך רופען און מיר גייען נאך דעם בעל הבית, אן ליידין קיין שום צער און קלעפ, נאר מיר גייען פון אונזער אייגענעם גוטען ווילן אן קיין צווינגערייען, דער

המשך בדף ב'

¹⁴⁰ קידושין כב, ע"ב

¹⁴¹ ויק'ר פרשה כג

¹⁴² רבי שמחה בונים מפשיסחא זצ"ל, נולד

¹⁴³ תפ"ה, נפטר י"ב אלול תקפ"ז

¹⁴⁴ שיר השירים א, ד

¹⁴⁵ במדבר יא, ה

¹⁴⁶ סוכה, פרק לולב וערבה, הלכה ג'

¹⁴⁷ שמואל ד, כ

¹⁴⁸ יחזקאל א, כו

¹³⁸ אור החיים הק' פר' צו

¹³⁹ ויקרא ו, ד

¹⁴⁰ ישעיה יא, ט, ע"י וו"ק ח"ב קלח, ועוד

¹⁴¹ ויקרא ו, ג

בשבילי הלכת - המשך מדף א'

דין ורחמים

על הפסוק כשמך אלוקים וגו' (תהלים מ"ח י"א) ראיתי בספר כי שם הוי"ה הוא מדת הרחמים ושם אלוקים הוא מדת הדין, אבל שם אלוקים הוא בארץ ישראל הוא רחמים, כמו שם הוי"ה בחוץ לארץ. וזהו דמינו אלוקים חסדך הוא בקרב היכליך, אבל כשמך אלוקים כן תהלתך, ולא יותר הוא על קצוי ארץ בחוץ לארץ, כי שם אין חסד משם, זה רק כשמו כן הוא דין, רק על ידי הצדקה שעושים אזי השם אלוקים פועל חסדים, וזהו צדק מלאה ימינך. (דרש משה, תהלים מ"ח)

קודם להתפלל על ציון וירושלים

ובפסיקתא דגילי מאוד בת ציון (זכרי' ט) איתא, ונודע בגוים זרעם קרי' ב' זרועם, ומי הוא זרועם ה"ת, שנאמר ה' חננו לך קוינו היה זרועם לבקרים, מה לבקרים שעומדים השכם בבוקר בבקר להתפלל על ציון וירושלים ע"ש. נ"ל היינו רמז להשכמת סליחות שעומדים, וכ' מג"א, שאז הקב"ה שט בעה"ז והוא עת רצון ע"ש, וא"כ בעת רצון ה' לנו לתבוע צרכינו ואין אנו תובעים אלא כבוד ציון וירושלים, והמתפלל על חבירו והוא צריך לאותו דבר הוא נענה תחילה (ב"ק צב.), ע"כ זרועם לבקרים כנ"ל שמתפללים בעת רצון על ציון וירושלים, ע"ז אף ישועתנו של עצמינו בעת צרה, והיינו ואני תפילתי לך ה' עת רצון (תהלים סט), בעת רצון באשמורת הבוקר, שהייתי יכול להתפלל עלי, אני מתפלל עליך כביכול, והיינו תפילתי לך ה' ולא לי, ע"כ ענני באמת ישעך לי ג"כ. (דרשות חת"ס, לפ' נצבים-וילך לפני סליחות תקצ"ז)

צדיקים בא"

כל הדר בארץ ישראל נקרא צדיק הגם שאינו צדיק כפי הנראה לעינים, כי אם לא היה צדיק היתה הארץ מקיאו, כמו שאמר הכתוב ותקיא הארץ את יושביה, וכיון שהארץ אינו מקיאו - בהכרח הוא נקרא צדיק, ואף אם הוא בחזקת רשע.

(רבי אברהם אזולאי זצ"ל "חסד לאברהם", מעין ג' נהר ב')

זכות א"י לחזור בתשובה

מסופר על הגרי"ח זוננפלד שאמר "כתוב ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב - כמיקודם תהיה הגאולה, ואח"כ יחזרו החוטאים בתשובה, ואני מאמין שכל חלוץ המשתתף בבנין הארץ, תעמוד לו זכות ארץ ישראל שיחזור בתשובה, הלא גם אלה שעלו מבבל בימי עזרא ונחמיה לא היו צדיקים גמורים, כמסופר בספרי הקודש שחיללו את השבתות והמועדים, ובכל זאת נבנה בית המקדש על ידם וחזרו בתשובה" (איש על החומה)

עבודת ה' בארץ ישראל

יש לבוא לארץ ישראל כדי לעבוד בה את ה', ולא רק כדי לנשק שם את המזווה. (ליקוטי מוהר"ן, כ)

אם הבנים שמוחה - המשך מדף א'

פאראויס און פירט אונז נאך אים, אבער יעצט אז איר האט נישט זוכה געווען, איר האט נישט געוואלט נאכגיין דעם קול פון צדיקים וואס האבן גערופן ארויפצוגיין, מוז דאס זיין אויפן צווייטן וועג, הכישה במקל ורצה לפניו. אזוי איז יעצט, ווען מען לייט אזויפיל צרות, דאס איז די געשריי פון "תבא כל רעתם לפניך", דורך די צרות וואס איז אנגעקומען צו דיר, לויסט פאראויס, לִפְנֵיךָ, פארן אייברשטען. דער "כפות תמרים" אויפן פסוק¹⁵⁵ "ציון היא דבש אין לה - עס איז נישטא ווער עס זאל וועלן ציון", איז ער מפרש, אז די אידן האבן זיך אפגערעדט אויף זייערע צרות, האט זי דער אייבישטער געשיקט די ווערטער, פארוואס רעדט עטס ענק אפ, קען איך דען איין נישט העלפן, אבער וואס זאל איך טוהן אז אייערע זינד האט דאס גורם געווען, עס איז נישטא ווער עס זאל וועלן ציון, און זי שרייט פאר מיר אז איר טוט איר נישט געדענקן, איז וויאזוי ווילט איר אז איך זאל איין אויסלייזן, עכ"ל. זעהן מיר אז אויב וועט אנהייבן צו געדענקן ציון, צו דורש זיין בשלומה, וועלן זיך די צרות אויפהערן.

עס ווערט געברענגט אין תיקוני זוהר חדש אויף דעם פסוק¹⁵⁶, "אָנִי ה' בְּעֶתָּה אֶחְיֶינָה" איך ה', אין איר צייט וועל איך מיר צואיילן, און מיר האבן עס איינגעזעצט, אויב איז מען זוכה, אֶחְיֶינָה, וועל איך צואיילן די גאולה, אויב איז מען נישט זוכה, בְּעֶתָּה בעת ה', וועט עס זיין אין איר צייט. דארף מען פארשטיין וואס מיינט בעת ה', עס איז דא א צייט און עס איז דא א צייט, ווי קהלת¹⁵⁷ זאגט 'עַתָּה לְכַבֹּת וְעַתָּה לְשַׁחֵק' - עס איז דא א צייט פון וויינען, און א צייט צו לאכן. די סוד פון די ווערטער איז, גלייך ווען עס וועט אנקומען די צייט פון וויינען, א צייט וואס עס וועט זיין ענג פאר אידן, וועט זיין די גאולה, ווי עס שטייט אין פסוק¹⁵⁸ 'וְעַתָּה צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִקֵּץ צָרָה יִשָּׁע' - עס איז א צייט פון צרה פאר יעקב, און פון דעם וועט זיין די ישועה, פרגעט דער זוהר, עס איז דא אזויפיל זמנים פון געוויין, ווען קען מען וויסן דעם צווישנשייד פון די זמנים, נאר דעם זמן פון כביה, ווי די פסוק איז מרמז¹⁵⁹ 'בְּכָכִי יָבֹא' - מיט א געוויין וועט איר קומען, מיט א געוויין פון דלות, ארעמקייט, ווי דער גמטרי' פון 'בבכי' איז די זעלבע ווי 'דל'. וויבאלד משה רבינו האט געזעהן יענע צרות, האט פאסירט דעם¹⁶⁰ 'וְהָיָה נֶעֱרָבָה - און דאס קינד האט געוויינט', און וואס שטייט גלייך דערנאך, 'וְתִקְמָל עָלָיו' - זי האט זיך אויף אים דעברארעמט, פבורקנא, מיט אן אויסלייזונג. עכ"ל.

המשך בגליון הבא א"ה

¹⁵⁹ ירמיהו לא, ח
¹⁶⁰ שמות ב, ו

¹⁵⁶ ישעיהו ס, כב
¹⁵⁷ קהלת ג, ד
¹⁵⁸ ירמיהו ל, ז

¹⁵¹ איכה א, כב
¹⁵⁴ בספר "יום תרועה" על מס' ראש השנה, ל
¹⁵⁵ ירמיהו ל, ז

¹⁵⁰ מדרש תהלים פרק ז'
¹⁵¹ פתיחתא דאיכה, אות יא
¹⁵² שמות טו, ז

לארץ ולרחבה
באשריבן שטעט, דערפלעך, היסטארישע פלעצער, און מקומות הקדושים אין ארץ ישראל

קבר שמעון הצדיק

שכונת שמעון הצדיק, ירושלים

שמעון הצדיק איז געווען א כהן גדול באוואוסט מיט דעם טיטל 'צדיק' ווייל פון די אלע כהנים גדולים בזמן בית שני איז ער געווען א צדיק גמור. די גמרא פארציילט אז ער האט מתקן געווען דעם וואסער סיסטעם פונעם בית המקדש.

נאך א מסירה פון די כותיים אז די אידן זענען מורד אין אלכסנדר מקודון, איז שמעון הצדיק אים ארויס מקבל פנים זיין ווען ער איז ארויפגעקומען קיין ארץ ישראל, און ווען דער קיסר האט אים געזעהן האט ער זיך געביקט צום כהן גדול, צו די פארוואנדערונג פון די פאראמעלטער. האט ער געזאגט אז ער זעהט זיין הייליגן געשטאלט פאר א יעדע זיג און א מלחמה. אזוי האט ער צוריקגעאלטן פון די כותיים פון צו חרוב מאכן דעם ביהמ"ק, ווי אויך אז אלכסנדר זאל נישט

לייגן זיין סטאטוע אין בית המקדש, אלס שכר, האט ער אים צוגעזאגט אז אלע אינגלעך וואס וועלן געבוירן ווערן צו כהנים יענעם יאר וועט מען א נאמען געבן אלכסנדר. די גאנצע פערצגי יאר וואס שמעון הצדיק האט געדינט אלס כהן גדול, האט פאסירט טינגליכע נסים אין בית המקדש, ביי די נר מעריב, די גורל אין יום כפור, די מערכה אויפן מוזהב, שתי הלחם און אין די לחם הפנים (תוספתא מס' סוטה). ער איז געווען די רבי פון אנטייגוס איש סוכו. ליט. דעם רמב"ם איז ער געווען א תלמיד פון עזרא הסופר.

אין פרקי אבות לערנען מיר דעם באקאנטע מאמר, "שמעון הצדיק איז געווען פון די שיירי כנסת הגדולה, ער פלעגט צו זאגן, אויף דריי זאכן שטייט די וועלט, אויף תורה, עבודה און גמילות חסדים".

זיין פטירה איז באשטומט געווארן אויף כ"ט תשרי, באזירט אויף א גמרא (יומא טז.). פון ווען ער איז אוועק האבן די כהנים זיך צוריקגעאלטן פון ברכת כהנים מיט'ן שם המפורש, זיי האבן מער נישט געפילט ראוי.

קבר שמעון הצדיק